

Březen

POKÁNÍ

Celý měsíc březen letos prožijeme v postní době. Máme znovu velkou příležitost upevnit své spojení s Kristem, prohloubit svou účast na jeho životě, být více s ním, což je hlavní náplň křesťanského života.

Celý náš život má být podle Božího Syna: mít v sobě jeho život, který čerpáme z pramenů spásy - ze svátostí, především z Eucharistie, a mít v sobě jeho smýšlení, přijaté z pramene Božího slova, zvláště z evangelia.

Máme však v sobě zákon, který odporuje zákonu ducha: pokaženou přirozenost, nakloněnou ke hříchu. Z ní vyrůstají různé vášně, zvyky a vlastnosti, které jsou pro nás pramenem hříchu. Tyto vlastnosti a vášně nejsou samy hříchem, ale hříchem jsou úkony, které z nich plynou.

Kdo má nějakou vášeň, třeba sebesilnější, ale přemáhá ji, ten hřích nemá, naopak přemáhání vášně je mu pramenem zásluhy. Ale tato vášeň je mu vždy nebezpečím hříchu. Dopustí-li se někdo hříchu tím, že je překvapen nebo zaskočen vášní nebo návykem, který nechce odstranit, je pak jeho hřích zaviněný, třeba by jej učinil nevědomky a bez pozornosti. Proto je třeba, abychom tyto vlastnosti a náklonnosti ke hříchu vykořeňovali.

Toto vykořeňování se jmenuje očišťování. Oblast očištná neboli očišťování neznamena snad svátost pokání, v níž se očišťujeme od hříchů, ale znamená *odvykání těchto náklonností*, v nás zakořeněných.

K očištění od nich, čili odvyknutí je třeba dvojího:

a/ **milosti**, kterou si získáváme snažnou a usilovnou modlitbou. To je první a hlavní podmínka,

b/ **sebezáporu**, což je podmínka těžší, ale stejně nutná. "Kdo chce za mnou přijít, zapři sám sebe!" - rozhodně prohlašuje Kristus Pán.

V kázáních Kristových se stále ozývá slovo **pokání**, což vlastně znamená **změnu**. Přicházíme totiž na svět v pokažené přirozenosti, nakloněné ke hříchu. Ke hříchu sebelásky, která je ústředním zdrojem všech hříchů, nás svádí tato přirozenost a každé její hnutí. Nad těmito hnutími, které se projevují touhou nebo vzrušením musíme vládnout svým duchem, to jest: rozumem, vůlí a srdcem, vedenými milostí.

Abychom však nebyli těmito hnutími překvapováni, takže by nebylo času na rozumnou úvahu, rozvahu a volbu, a abychom nebyli těmito hnutími přemáháni, je třeba se *přeměňovat* a nabýt trvalé nadvlády duše nad tělem. A tato snaha se provádí *pokáním*, které znamená ve svém původním významu *změnu myslí*.

Máme-li sebe přeměnit, znamená to přeměnit jak tělesnou /tedy smyslovou/ tak i duševní stránku, protože obě podléhají vlivům pokažené přirozenosti. Proto usměřňujeme pokáním oba zdroje svých hnutí, oblast tělesnou i duševní. Abychom pak prováděli skutečně tuto změnu své přirozenosti, užíváme různých rozhodnutí vůle, úkonů sebevýchovy a sebepřemáhání, které nazýváme společně: *kajícností*.

Kajícnosti čili kající skutky obyčejně začnou prakticky u tělesné stránky a jejich úkolem je, abychom tělesné vášně trvale zkontrolovali a zvládli. *Kající skutky se tedy obracejí především k zvládnutí smyslů*. Smysly jsou branou do mysli. Proto ovládáme *zrak* tím, že mu nedovolujeme dívat se na věci, svádějící ke hříchu. To jsme dokonce povinni, tušíme-li, že by nás některý pohled skutečně ke hříchu svedl. Abychom však nabyli nadvlády nad zrakem, omezujeme jej i tak, že si určíme *nepodívat se* po nějakou dobu na určitou i nevinnou věc, tedy si odřekneme zrakovou zábavu (televize, film atd.) nebo jakékoliv zvědavé pohledy a vůbec to, kam nás zvědavost mimořádně láká.

Podobně ovládáme sluch. Pod hříchem jsme povinni neposlouchat řeči zkažené. Ale pro dokonalé sebeovládání si můžeme odříci i dovolené naslouchání, např. hudbu, rozhlas atd. Abychom byli lidmi pevnými, kteří dovedou všechno snášet, je potřeba se naučit snášet bez rozčilování i zvuk nepříjemný. Tentýž postup je i při chuti, čichu a hmatu. To vše pak je cesta k dokonalému upevnění vůle a ducha, abychom nebyli otroky vášni a nálad! Pevná sebevýchova vede tedy k nadvládě ducha nad tělem. Tato sebevýchova se nazývá *kajícností smyslů*.

Je jednak

a/ **trpná**, když snášíme trpělivě nebo dokonce oddaně do vůle Boží vše, co na nás Bůh sešle nebo dopustí, např. nemoc, bolest, zklamání, špatné počasí, zimu, horko...

b/ a také **činná**, kdy sami z lásky k Bohu a z touhy po vzestupu duše a z touhy po převaze ducha nad tělem - si ukládáme a konáme kající skutky např. půst, jednoduchost v oděvu, bydlení a citelný sebezápor.

Bez práce nejsou koláče. Bez boje není vítězství. Bez pokání není pravý pokoj a radost ve spojení s Kristem. Proto neváhejme s vykročením na cestu svatopostní horlivosti.

P. Lohelius

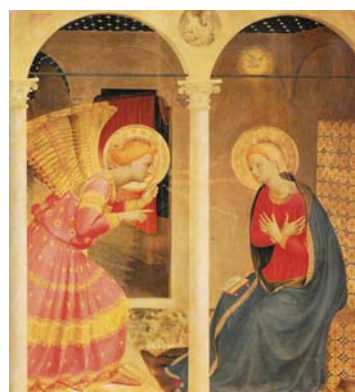
Liturgický kalendář

Březen 2004

7. neděle	2. NEDĚLE POSTNÍ
14. neděle	3. NEDĚLE POSTNÍ
19. pátek	Slavnost SVATÉHO JOSEFA, SNOUBENCE PANNY MARIE
21. neděle	4. NEDĚLE POSTNÍ
25. čtvrtek	Slavnost ZVĚSTOVÁNÍ PÁNĚ
28. neděle	5. NEDĚLE POSTNÍ

Oznámení

- **Křížovou cestu** se modlíme v postní době vždy **přede mší svatou v 17 hod:**
pátek - Nejsvětější Trojice
sobota -sv. Jan Nepomucký
- **Biblické katecheze pro dospělé a společenství farní mládeže** bude **v sobotu 6. a 20. března** po večerních bohoslužbách ve farním sále sv. Jana.

"Zvěstování"
Fra Anselmo (1400-1455)

- **Divadelní hra Dny noci - Poslední měsíce života sv. Terezie z Lisieux** bude uvedena ve farním sále kostela sv. Jana Nepomuckého **v sobotu 13. března od 18,15 hod.** Srdečně zveme Vás i Vaše přátele.
- Ve dnech **26.3. a 27.3.04** bude udělena **svátost nemocných** při večerních bohoslužbách. Zájemci se mohou přihlásit v sakristiích našich kostelů.
- Promítání amatérského filmu Václava Plíška z cesty po Svaté zemi s výstavou fotografií se uskuteční **v sobotu 27. března od 18,15 hod.**

Pozvání na divadelní hru Dny noci-Poslední měsíce života sv.Terezie z Lisieux

Milí farníci,

Je to už rok a půl, co jsme společně v počtu 22 košířských farníků v čele s P. Lohelem navštívili divadelní představení Tereška v divadle Komédie, kde hlavní roli sv. Terezie od Dítěte Ježíše hrála naše farnice Lucie Trmíková-Nebeská.

Tento měsíc máme vzácnou příležitost shlédnout další divadelní hru s názvem Dny noci – Poslední měsíce života sv. Terezie z Lisieux (květen – září 1897). A nemusíme chodit daleko, protože divadlo Miriam přijede tentokrát za námi do našeho farního sálu kostela sv. Jana Nepomuckého v sobotu 13. března 2004 po večerní mši sv., tedy asi v 18,15 hod. V představení hry Jana Nebeského vystoupí herečky Lucie Trmíková a Elena Strupková, slova žalmů, básně Bohuslava Reynka a sv. Jana od Kříže zhudebnil Martin Dohnal a na housle bude hrát Jan Vrkoč. Představení potrvá asi 60 minut a vstupné bude dobrovolné.

Francouzský filosof jen Guitton jako první vyjádřil přesvědčení, že sv. Terezie z Lisieux měla vlastně dvojitý povolání, k rozjímavému reholnímu životu i k poezii. V představení ji můžeme poznávat z pohledu obou těchto darů, scénář napsaný na základě dochovaných deníkových zápisů sestry Anežky přibližuje život sv. Terezie v karmelitánské komunitě v Lisieux, a současně se dotýkáme i jejího literárního odkazu.

Dar básnické tvorby, schopnost vyjádřit nejlibší teologické pravdy několika jasnými větami se stává sv. Terezii neuvěřitelně mocným nástrojem pro chválu Boha, jeho řádu a jeho vůle zde na zemi.

Opřena bez vší opory

V temnotách bez paprsku světla

Jdu Láskou stravována vpřed...

Ač beze světla těžko je mi

V žití, jež rychle míjí nám,

Přece jenom na této zemi

Nebeský život lásky mám...

Na cestě, po níž musím jít

O mnohých nebezpečích vím,

leč z lásky ráda přijmu žití,

kteřé je temným vyhnánstvím.

Od května 1897 ležela sv. Terezie trvale v pokoji pro nemocné. Bývalo jí posledních několik měsíců života. V nemoci se často utíkala k Janě z Arku, hrdince, která nedošla dokonalosti ve vítězství a slávě, ale ve vězení a zradě. Také Terezie se cítí ve své nemoci jako „v temnotě kobky a řetězy přikována“. Jak sestra Terezie obtoží ve své poslední pozemské zkoušce?

V.P.

Pohledy do minulosti košířské farnosti

Léta válečná 1939 - 1945

Zápisy v košířské farní kronice z této doby zaznamenávají i válečné události vojenské a politické, s postupem doby stále častěji a obsírněji. Na řadě míst i s dost velkou odvahou.

Velmi podrobně a autenticky jsou popsány dny pražské revoluce v r. 1945. To zde nelze reprodukovat, ale protože jde o bezprostřední svědectví, pokusíme se tuto část kroniky opublikovat zvlášť.

V prvních létech je dost místa věnováno stavbě kostela sv. Jana Nep. O ní jsme již obsírně psali, vybíráme proto jen důležité části.

Dne 22. ledna 1939 sloužil kardinál Kašpar mši sv. v kostele Nejsv. Trojice na památku jeho stoletého jubilea. Při té příležitosti si byl prohlédnout staveniště nového kostela. Dne 14. září prohlédla komise staveniště nového kostela a bylo získáno stavební povolení k stavbě podle plánů ing. J. Čermáka. V neděli dne 1. října, v oktávu sv. Václava, byl na staveništi - po odpolední pobožnosti - proveden symbolický výkop.

Podle rozhodnutí kardinála Kašpara měla být stavba nového kostela zahájena co nejdříve. Proto byly provedeny personální změny v Kostelním spolku. Stavba byla zadána architektům Coufovi a Drsovi a s výkopem pro opěrnou zeď bylo započato 3. května 1940. Do konce roku byl kostel zhruba postaven i s věží. Podmínky pro stavbu se stále zhoršovaly a s Boží pomocí se v r. 1941 podařilo kostel omítnout zevnitř i zvenčí. Na jaře v tomto roce zemřel kardinál Kašpar, největší dobrodinec kostela, který věnoval z fondu na kostely 370.000,- K. Zvolený kapitulní vikář prelát Bohumil Opatrný navštívil staveniště 1. května a 26. září ho navštívil sekretář nunciatury v Berlíně Msgre Forni. Ministerstvo veřejných prací věnovalo Kostelnímu spolku r. 1941 subvenci 100.000,- K.

Kaple sv. Václava v novém kostele byla posvěcena 1. února 1942 a chrámová loď dne 17. května téhož roku.

Kromě toho koupil P. Chlumský v r. 1940 od záduší města Prahy část parcely na stavbu fary u kostela Nejsv. Trojice.

Náboženský život ve farnosti probíhal pod tíhou válečné doby a pod útlakem ze strany úřadů. „ Zima 1940 je smutná, všechny potraviny jsou na lístky. Pro chudinu vyvažovala polévky odbočka Charity, jejímž předsedou je místní farář. ”

Koncem roku 1941 přišel zákaz konat jakýkoli náboženský projev mimo kostel. Skoro všechny svátky jsou zrušeny nebo přeneseny na neděle, aby lidé mohli pracovat v továrnách.

Dne 12. prosince 1941 utrpěl kostelník František Mužik zranění a zemřel. Byl to muž zbožný a svědomitý, který se těšil všeobecné úctě. Pohřben byl 23. 12. na Olšanech.

V r. 1942 se jednalo o stanovení hranic mezi farnostmi košířskou a smíchovskou, ale zatím bezvysledně.

Dne 5. července 1942 se konala primice dp. Václava Růžičky syna zvoníka z Hostomic. *Přece jen světlá událost v tíživé době.*

Dne 10. října přišlo nařízení konzistoře, že při tichých mších sv. smějí hořet jen 2 svíce, jsou zakázány obětní svíce a protektorátním nařízením zrušen stav kostelních žen (ty prováděly úklid kostelů). V březnu 1943 zrušil sv. Otec všechny posty zdrženlivosti a újmy, kromě Popeleční středy a Velkého pátku.

I v kostelech se provádějí opatření pro případ náletů.

Dále citujeme: „Válka se vleče do nekonečna. Mnoho lidí je deportováno do koncentrač. táborů, mezi nimi i mnoho kněží. Pro nepohodlné kněze zřizuje se ve františkán. kláštere v Zásmukách mírnější koncentrační tábor se 30 lůžky. ” Do Zásmuk byl deportován i smíchovský arciděkan prelát Jan Pauly.

Vikariátní úřad byl obsazen dp. Františkem Bobe z řádu Maltézských rytířů, který byl německé národnosti.

Svátek sv. Tří Králů (Zjevení Páně) v r. 1945 byl zdobrovolněn, aby se všech sil mohlo použít pro válku a zbrojení. Na Popeleční středu, 14. února, byl první nálet na Prahu, při němž byly velice postiženy Emauzy.

Byl změněn pořad bohoslužeb. V neděli byly mše sv. v 8, 9 a 10 hodin, po ní bylo zařazeno kázání, aby věřící mohli snáze kostel opustit.

Ale konec už byl blízko. Večer při májové pobožnosti dne 4. května 1945 se jako mezihra ozvaly akordy české národní hymny. Ke konci zpívány dvě sloky písně "Svatý Václave!". Po návratu z kostela byla sňata německá tabule na farním úřadě.

Během revolučních dní byly konány dvě svatby v bytě, jít do kostela bylo nebezpečné.

Na neděli 13. května byly nařízeny děkonné bohoslužby. Před velkou mší sv. zahrály fanfáry a po mši sv. zazpívány hymny. Večer po májové, která byla obrovsky navštívena, poukázal P. Chlumský na chorobné zjevy fantazie a vyzval věřící, aby při všem zachovali zdravý rozum.

To byl konec války v Košířích. Strasti ale měly pokračovat.

Podle košířské farní kroniky.

M.P.

Umíme se modlit?

Pokračování 3

Co jsou tzv. charismatické modlitby?

Tzv. charismatické hnutí touží po tom, aby si křesťané sílu Ducha svatého v modlitbě víc uvědomovali a také aby jeho přímou inspiraci pokud možná cítili. V podstatě však je "charismatická" každá modlitba a síla Ducha působí i tam, kde lidské city nestačí k tomu, abychom milost Boží vnímali.

Působí Duch svatý v každé modlitbě stejně?

Na konci světa, jak věříme, má být proniknuta Duchem Božím celá církev a celý vesmír. V naší době, která je dějinami spásy, se toto pronikání děje jenom postupně. Plny Ducha svatého jsou jenom modlitby svátostné. Proto mají neomylnou sílu. Když se např. kněz modlí eucharistickou mešní modlitbu, promění silou Ducha svatého chléb a víno v tělo a krev Krista.

Jakou sílu Ducha připisujeme modlitbám každého křesťana?

Těžko je odhadnout milost lidskými měřítky. Přesto však považujeme účinnější modlitbu toho, kdo je světější, dokonalejší. Je totiž víc Duchem svatým proniknut. Proto také lidé často prosí o modlitbu ty, o kterých věří, že jsou více Bohem proniknuti.

Je-li každá modlitba "skrze Pána našeho Ježíše Krista", proč se obracet ještě ke svatým? Proč vzývat o pomoc P. Marii, anděly, mučedníky,...

Říkáme-li, že se modlíme "skrze Krista a s Kristem", myslíme to ne v historickém smyslu, ale v dogmatickém. Ježíš není osobou, která kdysi žila a dnes už tu není. Apoštolé se po jeho nanebevstoupení rozešli do celého světa, ale byli si vědomi, že je Kristus s nimi. Svatí jsou všichni ti, ve kterých on žije. Modlíme-li se tedy spolu s Ježíšem, modlíme se současně se všemi svatými na nebi i na zemi. Jenom taková modlitba je v plném smyslu "skrze Krista".

VÝPRAVA MLADÝCH NA VYŠEHRADE

V neděli odpoledne 15. února se vypravila skupina košířské mládeže a ministrantů na staroslavný Vyšehrad. Celkově se před bazilikou sv. Petra a Pavla sešlo 9 mládežníků z Košíř a dvě mládežnice ze Slezska a Slovenska. Ani tentokrát, ač srdečně zvány, nepřišly žádné nové tváře mladších ročníků z naší farnosti. Skutečně u nás žádné nejsou?

Před bazilikou nás přivítal pan probošt Doležal a podal nám přesný historický výklad o Vyšehradu. Sděлил také, že minulý

den začala „nová etapa“ příchodem sester z Polska. Po podrobném výkladu jsme si sami prohlédli baziliku, kde jsme měli domluvený volný vstup. Hned za pokladnou se nachází stálé místo pro relikviář sv. Valentina, který však byl prázdný. Předešlý den na svátek sv. Valentina se totiž v bazilice konala slavnostní mše sv. pro všechny zamilované. Tuto novou tradici poutí založila vloni Vyšehradská kapitula, která tento relikviář vlastní. Ohlas slavnosti byl příznivý. Přítomný zaměstnanec nám sdělil, že příslušná firma, která vrátí relikviář na jeho původní místo, přijede až zítra a návštěvníci ho tak dnes již nemohou vidět. Nicméně za chvíli udělil košířské skupině výjimku a odemkl sakristii, kde jsme si mohli relikviář prohlédnout.

Zmíním se nyní trochu o životě sv. Valentina, protože je v povědomí lidí jeho svátek zdeformován horlivou snahou obchodníků na něm vydělat. Jak mi předtím sdělil v telefonickém rozhovoru P. Verner, Vyšehradská kapitula se snaží o napravení tohoto zkresleného obrazu světce.

Tedy, Valentin z Terni byl ve 3. století biskupem, který přes císařský zákaz zasnub a svateb na území Říma, tajně oddával zamilované páry a mužům radil, aby nepropouštěli své ženy odcházením do válek. Tím si vysloužil mučednickou smrt, kterou si 14. února připomínáme jako poselství o tom, že láska, která je silnější než nenávisť, se jako živá štafeta předává z generace na generaci.

Po prohlídce bohaté vnitřní výzdoby baziliky jsme se společně vydali na přilehlý hřbitov a procházeli kolem náhrobků českých velikánů a významných osobností. Poté byla pro naši skupinu otevřena ještě rotunda sv. Martina, která je nejstarší pražskou rotundou z poslední třetiny 11. století, v současné podobě po renovaci roku 1880. Při prohlídce jsme si připomněli další, tentokrát déle trvající tradici na svátek sv. Martina. Ten večer přichází průvod s dětmi, slouží se poutní mše sv. a po ní vždy přijede jezdec na koni připomínající sv. Martina s jeho pověstným pláštěm.

Před rotundou jsme telefonicky pozdravili vyšehradského kanovníka P. Františka Vernera, který působil v Košířích před P. Lohelem, snad 40 let. Původně jsme ho chtěli všichni navštívit, ale P. Verner byl po dvou operacích a necítil se dobře. Právě ležel. A tak jsme mu vyřídili, že na něho myslíme a všichni ho zdravíme. Byl potěšen a také všechny zdraví.

Na závěr jsme se pokochali krásou Prahy pěkným pohledem z hradeb a výlet jsme tak zakončili.

V.P.

K přemýšlení (výroky sv. Ignáce z Loyoly)

Kdo statečně přemáhá svou povahu, od přirozenosti ke ctnosti méně nakloněnou, bude dvojnásob bohatší na zásluhy než ten, jehož povaha je od přirozenosti mírná a poddajná, takže mu nedělá velké potíže.

Špatně by posuzoval, kdo by podle zevnějšího mírného chování člověka usuzoval na jeho ctnost. Abychom si získali spolehlivé měřítko pro ctnost, nesmíme se dívat jen na to, jak se kdo chová navenek, nýbrž hlavně na to, jak se vnitřně přemáhá.

Je to velikým darem naší přirozenosti, chtít se opravdu do něčeho pustit. Přistoupí-li k naší vůli ještě čin, brzy se ukáže, že usilovnou snahou dokážeme to, co nám nebylo dáno přirozeností.

Žádná povaha není tak nepoddajná, aby se nedala změnit. Strážným duchem přirozenosti je zvyk. Ten dokáže přirozenou povahu tak změnit nebo přetvořit, že dokonce ze lvů udělá beránky. Jen odvahu a pusť se do toho!

Může-li se tedy zvyk stát tvou druhou přirozeností, jsi šťasten, poněvadž si můžeš volit svou přirozenost podle své chuti. Změň mravy a změnil jsi svou povahu, totiž původní vrozenou v nově získanou. Nejsnadnějším prostředkem v boji proti vášním je nový zvyk.

<u>Vydává:</u>	Římskokatolická košířská farnost v Praze 5
<u>Redakční rada:</u>	P. Lohelius Klindera, Th.D., S. Dobeš, V. Plíšek, M. Práger
<u>Technická redakce:</u>	J. Brůček
<u>Uzávěrka:</u>	15. každého měsíce
<u>Náklad:</u>	170 výtisků
	Neprodejné